

JEAN PAUL MARAT

V stoletou paměť jeho zavraždění

Volnost! Slyšíte sladkou hudbu? Vidíte bílý zjev s plnoucí jasnou tváří a cítíte, jak se dotýká vašeho čela bělostný lem jeho roucha, tak jemně, sladce a něžně, že v duši vám vše měkne? Volnost! Necítíte? Volnost! Divíte se? Vy se usmíváte. Což neznáte volnost? Že znáte ji jinak?

A vy blábolíte: Jde veliká, mohutná, strašlivá se sevřenými pěstěma, s vlasy rozčuchanými, zahalena v rudý plášť s tmavými skvrnami sedlé krve, s rukama zakrvácenými, krev v obličejí. Když se dotkne tvého čela s cárem visícím z lemu její pláště, cítíš krev, a prcháš-li ustrašen a zklamán, strašlivá hudba tě provází. Třesk zbraně, hukot děl, vřava války. Klesneš zemdlen, lapaje větrík, který přináší poslední ozvěnu zuřivého vraždění: — krev nečistá ať zkropí luh i sad!

Avšak když klesneš do náručí té strašlivé krásky, do šílenství zpíješ se vůní její nader, vůní čpějící krvi, že ženeš se do vřavy, abysi sám se mohl máchat ve špinavé, černé a shnilé krvi královských žoldnéřů. Jen krev, krev, krev — — Tělo tvé se chvěje, oči rudě nabíhají, lačníš po krvi...

A to že je volnost? Z které písně ptačí k vám mluvila? Kde na nebi hvězdnatém jste ji zahlédli? Z jaké vůně jste ji vycítili? Či pověděl vám o ní nějaký poeta?

Proč se smějete?

A vy blábolíte dále: Před jedním věkem západní větrík zanesl k nám sloku její hymny, rudá hvězda zaleskla se na západě a vzduch se chvěl podivnou vůní, vůní omamnou a zpíjející. — Volnost vznášela se nad udiveným světem, vraždíc vrahy, aby rukou vraha zanikla.

A do její náruče vznešené a podlé, krásné a bídné, svaté a pekelné klesl i Marat.

*

V nejranějším věku již vyvíjel Jean Paul Marat horečnou činnost. Řadu politických, filosofických a fyzikálních spisů uveřejnil, jsa ještě lékařem hraběte Artois.